

HAUKIVEDEN KALATALOUSALUE Y-0989321-2 TOIMINTAKERTOMUS v. 2023

1. YLEISTÄ

1.1 Yleistiedot kalastusalueesta

Kalastusalue käsittää Saimaan vesistön osa-alueen Rantasalmen-, Joroisten kuntien ja Varkauden, sekä Savonlinnan kaupunkien alueella. Järven suurin pituus on n. 80 km ja vesistö sijoittuu Vuoksen vesistön suurten latvareittien solmukohtaan. Kalastusalueeseen kuuluu myös paljon pieniä sisäjärviä ja lampia sekä puroja.

Alueella kulkee syväväyliä, joista Savonlinna – Varkaus reitti on lähes ympärivuotisessa käytössä.

1.2 Pinta-ala

Haukiveden kalatalousalueen pinta-ala on noin 51 500 hehtaaria. Pienvesiä on lukumääräisesti paljon, mutta suhteellisesti pinta-alana vähän. Haukiveden vesipinta-alasta 56 km² kuuluu Linnasaaren kansallispuistoon.

1.3 Omistajayksiköiden määrä ja laatu

Osakaskuntia ja yksityisiä vesialueita kalastusalueessa on yli 300. Järjestäytymisaste on alhainen johtuen osakaskuntien vesialueiden hajanaisuudesta ja pienuudesta. Järjestäytyneiden ja toimivien osakaskuntien osuus on yli 80% vesistö-pinta-alasta ja on kasvanut yhdistymisien vuoksi.

1.4 Osakaskuntien yhdistymiset

Osakaskuntien yhdistymisneuvotteluja on käynnissä Haukiveden kalatalousalueen rajojen ulkopuolella eri osakaskuntien välillä ja hanke jatkuu vielä vuonna 2024.

Haukiveden isot osakaskunnat ovat merkittäviä toimijoita alueellaan kalatalouden, neuvontatyön, ja vesienhoitoa edistävinä osakaskuntina ja tuottavat toiminnallaan lisäarvoa omistajilleen.

2. HALLINTO

Kalatalousalueen hallitukseen kuuluivat seuraavat yhdeksän jäsentä:

- Puheenjohtaja Sakari Sallinen
- Varapuheenjohtaja Tarmo Tolvanen
- Muut jäsenet: Reijo Herranen, Pertti Kuvaja, Jukka Niiranen, Petri Hyvönen, Eetu Karhunen, Markku Auvinen ja Henna Majuri.
- Tili- ja kirjanpito: Visma Solutions oy/Netvisor kirjanpito/ Henna Majuri
- Tilintarkastaja HT Kari Nahkuri.
- Toiminnanjohtaja: Henna Majuri

Kalatalousalueen hallitus kokoontui 1 kertaa teams yhteydellä ja kahdesti kokouspaikalla. Kalastusalueen yleinen kokous pidettiin 30.05.2023 Ahvensalmella (Oravi) Kylätalo Päiväkumussa. Läsnä oli 9 äänivaltaista edustajaa yhteensä 18 äänellä, muita läsnäolijoita 2.

Etelä-Savon kalatalouskeskuksen neuvoja Harry Härkönen kertoi ajankohtaisista kalatalousasioista yleisessä kokouksessa.

Haukiveden kalatalousalueen pankkitili on Rantasalmen osuuspankissa ja käyttöoikeudet on myönnetty Henna Majurille ja Sakari Salliselle.

3. TOIMINTA

Haukiveden kalatalousalue toteutti sääntömääräisiä tehtäviä. Kokousjärjestelyt toteutettiin etä- ja lähikokouksina ja vuosikokous järjestettiin sääntöjen mukaisesti. Kalatalousalueen jäsenet kokoonuivat pääsääntöisesti etäkokouksina, josta aiheutui merkittävää kustannussäästöä ja ajankäyttö helppotui.

Henna Majuri oli vt. toiminnanjohtajana 31.12.2022 asti ja Mikko Jokela valittiin uudeksi toiminnanjohtajaksi 1.1.2023 alkaen. Mikko Jokela pyysi eroa toiminnanjohtajan tehtävistä henkilökohtaisista syistä sähköpostitse ja Henna Majuri valittiin uudelleen toiminnanjohtajaksi 16.5.2023.

Haukiveden kalatalousalueen toiminta keskittyi pääsääntöisesti taloushallinnon uudistamiseen ja yhteisviihelupa-alueen kehittämiseen ja tapahtumien järjestämiseen.

Toiminnanjohtaja päivitti Kalpan ja jakoi omistajakorvaukset 2022 vesialueenomistajille ja päivitti kotisivuja. Lisäksi laadittiin sopimuksia yhteisviihelupa-alueeseen liittymisestä vesialueenomistajien kanssa ja päätettiin kalastuslupaehdot yhteislupa-alueelle KHS:n mukaisesti.

Kalatalousalueen hallitus päätti hankkia tietokoneen ja ohjelmiston sekä puhelinliittymän taloushallintoa varten. Hankinnat kilpailutettiin. Tarkoituksena on keskittää toiminta sähköiseksi, huomioiden tietoturva ja asiakirjojen säilyminen.

4. TULOT JA MENOT

4.1 Tulot

ELY-keskuksen toiminta-avustus varsinaiseen toimintaan oli yhteensä +12 594,00 € ja ennakoveron palautuskorko + 2,74 €.

Kalatalousalueen kaikki siirtosaamiset on maksettu ja vuodelle 2023 tuloutettiin 1120,00 €. Vuodelle 2024 ei siirtynyt saamisia.

Haukiveden kalapäivien tapahtuman toteutuksen rahoitukseen osallistuivat Rantasalmen Osuuspankki, Pohjois-Haukiveden-, Haukiveden- ja Pyyvilän osakaskunta yhteensä 2100,00 €.

Osakaskunnille jaettiin vuodelta 2022 kalastonhoitomaksuista kertyneitä omistajakorvauksia 11.9.2023 39153,00€. Jakamattomia varoja jäi velkatilille +635,91 €, ja kalatalousalueelle siirtyi alle 50e korvauksia +2525,58€. Jakamattomia varoja velkatilillä +3764,00€.

Haukiveden viehelupa-alueen lupien myynti toteutettiin kalatalousalueen toimesta. Lupatulot olivat edellisvuoden tasossa.

Viehelupa-alueen lupatulot:

- Vuoden 2014 tulot 5 421,76 €

- Vuoden 2015 tulot 6 280,50 €
- Vuoden 2016 tulot 4 987,00 €
- Vuoden 2017 tulot 4 756,00 €
- Vuoden 2018 tulot 4 517,50 €
- Vuoden 2019 tulot 3 371,50 €
- Vuoden 2020 tulot 7 491,00 €
- Vuoden 2021 tulot 7 097,00 €
- Vuoden 2022 tulot 5 450,00 €
- Vuoden 2023 tulot 5 266,50 €

Haukiveden kalatalousalueen toiminnan tulot yhteensä 72529,92€. **Tilikausi 2023 osoittaa ylijäämää +5490,07€.**

4.2 Menot:

Kulut toimintamäärärahasta: -12571,52€, josta henkilöstökulut olivat -7947,66 €. Edelliseltä tilikaudelta 2022 jäi alijäämää toimintamäärärahasta -1906,46€. Tulos vuoden 2023 toimintarahankäytöstä osoittaa ylijäämää +22,48€. Merkittävin kustannus kohdistui tapahtuman järjestämiseen ja kilometrikorvauksiin.

Kulut viehelupa-alueen toiminnasta: Toiminnankulut -240,30€ ja toiminnanjohtajan työkorvausta -1000,00€ ja poisto -84,59€. Kulut yhteensä huomioiden poisto -1324,89 €. Tilinpäätös osoittaa viehelupa-alueen toiminnasta ylijäämää + 4026,20 €.

Ennakkopidätysvelkaa hallinnon palkkioista siirtyi tilikaudelta -93,66€.

Haukiveden kalatalousalueen toiminnan kulut yhteensä -65919,85 €

5. KALASTUS

Haukivedellä kalastettiin runsaasti kuluneella kaudella. Vapaa-ajankalastajien määrä on vakiintunut ja lupatulot viehelupa-alueella ja osakaskunnissa osoitti kalastuksen suosion pysyneen melko tasaisena kustannusnoususta huolimatta.

Kalastus painottuu nykyisin vapakalastukseen, ja verkkoja käytetään pääsääntöisesti talvipyyntissä sekä kesäisin muikunpyyntissä.

Virkistyskalastuksen osuus on kasvanut merkittävästi Haukiveden kalastusalueella, kuhan ja ahvenen osuus saaliskalana on kasvanut ja myös muikkukannat ovat pysyneet hyvällä tasolla.

5.1 Viehekalastuksen yhtenäislupa-alueet

Linnasaaren virkistyskalastusalueen viehelupa-alue

Pinta-ala n. 6 000 ha. Linnasaaren kansallispuistoa ympäröivät Saimaan vesialueet.

Etelä-Haukiveden viehelupa-alue

Alueen pinta-ala on n.20 000 ha. Linnasaaren virkistyskalastusalue sisältyy tähän. Lupia on maksettu suoraan kalatalousalueen tilille, mutta pääsääntöisesti verkkokaupan kautta. Kalastusmatkailuyrittäjälupia myytiin 1 kpl. Lupienmyyjinä toimivat Kalakortti.com ja Fotoarska Rantasalmella.

Savonlinnan viehekalastusalue

Toiminta perustettu 1982. Kalastuslupia myydään Savonlinnan kaupungin läheisyyteen Saimaan Haapavedelle ja Pihlajavedelle pinta-ala n. 7600 ha. Viehekalastusalueita hoitaa tarkoitukseen perustettu johtokunta.

5.2 Kaupallinen kalastus

Haukivedellä toimii ympärivuoden viisi 1lk kaupallista kalastusyrittäjää verkko-, trooli-, rysä- ja nuottakalastusta harjoittaen. Lisäksi alueella toimii myös 2 lk kaupallisia kalastajia. Eteläiseltä Haukivedeltä muikkusaaliit olivat runsaita ja Pohjoisella Haukivedellä muikkukanta oli huono kulu-neella vuodella. Kuhakanta on kaikkialla erinomainen. Haukivedellä kaupallisen kalastuksen tärkeimmät lajit ovat muikku, kuha, hauki, made, ahven ja lahna.

6. KALAVESIEN HOITO

Haukiveden kalatalousalue toteutti Varkauden velvoitealueen vesienhoito toimenpiteitä suorittamalla vesikasvien niittoa Kostosaaren ympärillä ja osallistumalla velvoitealueen kokoukseen. Niitourakoinnin toteutti Kari Pasanen.

6.1 Kalatalousalueen hoitamat istutukset

Kalatalousalue koordinoi yhdessä osakaskuntien kanssa velvoiteistutukset. 2v rasvaeväleikattuja järvitaimenia istutettiin pohjoiselle Haukivedelle Savon taimen oy:n toimesta. Viivästetystä istutuksesta luovuttiin vesihomeriskin vuoksi.

Kalatalousalue ei saanut tilaamiaan järvitaimenen poikasia. Putikon laitoksen kaloja ei ollut riittävästi saatavilla.

6.2 Muut kalatalousalueella toteutetut istutukset

Pohjois-Haukiveden osakaskunta ilmoitti istuttaneensa pieniin järviin siikoja 3000,00 eurolla Kangaslammin ja Palvalahden pieniin järviin, sekä 2v rasvaeväleikattuja järvitaimenen poikasia Haukiveteen Harjurannalta Varkaudesta. Lisäksi osakaskunta toteutti keväällä 1v rasvaeväleikattujen järvitaimenien istutuksen Taipaleenjokeen.

Haukiveden osakaskunta istutti Haukiveteen Harjusta 5000kpl ja kuhaa 5000kpl.

Haukiniemen osakaskunta istutti 675 kpl 2v järvitaimenen poikasia Haukiveteen.

6.3 Muut hoitotoimet

Haukivedellä toteutettiin osakaskuntien ja kaupallisten kalastajien toimesta useita hoitokalastuksia.

7. SEURANTA

Kalakantoja pyritään seuraamaan velvoitetarkkailun, Luken ja kaupallisten kalastajien saaliskirjanpidon avulla. Vuoden 2023 muikkukanta oli runsas ja kala kasvoi koneperkuu kokoiseksi heinäkuun alussa. Kuha lisääntyi luontaisesti erittäin hyvin lämpimän kevään ansiota ja eri kokoista kuhaa esiintyy runsaasti koko Haukivedessä. Ahvenet ovat myös hyötyneet lämpimistä keväistä ja isoa ahventa esiintyy runsaasti kaikissa Suomen pääaltaissa. Haukiveden kaupallisten kalastajien kuhasaaliin arvo on ylittänyt muikun arvon.

Järvilohi ja -taimenkannat ovat pääsääntöisesti istutuksien varassa. Luontaisesti lisääntynyt kanta on heikossa tilassa, johtuen lisääntymisalueiden laadusta tai puutteesta.

Säännöllistä vedenlaatu seurantaa (velvoite) suoritetaan Varkauden alapuolisella vesialueella, Isolla ja pienellä Rauanvedellä, Kosulanlammella, Immolanjärvellä, Kuvansissa ja Pisamaniemessä. Vedenlaatu on parantunut erityisesti Kuokan- ja Vuoriselällä Pohjoisella-Haukivedellä kuormituksen vähentyessä Varkauden kuormittajilla. Rauanvedellä ja Kosulanlammessa vedenlaadun ylläpitämiseksi tarvitaan vuosittain hoitokalastuksia ja vesikasviennitöitä.

8. KALASTUKSEN VALVONTA

Kalatalousalue nimesi Terho Laitisen valvontavastaavaksi ja jatkettiin yhteistyötä Metsähallituksen kanssa ja järjestettiin yhteinen valvontapäivä Oravissa.

Haukiveden kalatalousalueella on 10 hlöä kortin suorittaneita: Terho Laitinen, Teuvo Asikainen, Antti Helander, Jukka Tolvanen, Markku Loikkanen, Pekka Kettunen, Arto Hotta ja Veli-Matti Vepsäläinen, Tarmo Tolvanen ja Reijo Herranen. Nämä henkilöt oli valtuutettu valvojiksi koko kalatalousalueen vesialueella.

Valvojakortin suorittaneita on myös osakaskunnilla, jotka toimivat omalla alueellaan.

Laiivayhtiöt ilmoittivat usean kerran laivaväylällä olleista verkoista. Ilmoitukset työllistivät useasti kalatalousalueen kalastusvalvojia ja osakaskunnan edustajia. Norpalle vaarallisista pyydyksistä tehtiin 1 ilmoitus ja luvattomasta pyynnistä 1 ilmoitus poliisille.

9. KÄYTTÖ- JA HOITOSUUNNITELMA

Hyväksytty KHS on nähtävänä kotisivuilla www.haukivesi.fi. Käyttö- ja hoitosuunnitelmat valmis-
tuivat Vuoksen alueelle ja ennakkopäätöksiä oikeudesta saatiin loppu vuodesta. Toimenpiteiden toteutusta jatketaan vuoden 2024 aikana.

10. MUU TOIMINTA

Vuonna 2023 kalatalousalueen puolesta Saimaannorppastrategian seurantaryhmässä on toiminut Markku Auvinen. Haukiveden kalatalousalueen pääaltaalla on voimassa osakaskuntien sopimukset saimaannorpan suojelemiseksi tehtävistä kalastusrajoituksista ja -valvonnasta vesialueella. Kalastusrajoitusalueen kartta löytyy Metsähallituksen sivuilta www.metsa.fi.

AVI:n päätös Stora Enso oyj:n Varkauden tehtaan toiminnan olennainen muuttaminen ja kalataloushaitan korvaaminen ISAVI / 2999/ 2022.

Pertti Kuvaja osallistui etänä Järvi-Suomen kalatalousaluepäiville.

Henna Majuri ja Markku Auvinen osallistui Varkauden koskien kunnostushankkeeseen. Hankkeessa rakennettiin vuoden 2023 aikana Ämmä- ja Kämärinkoskeen kutusoraikkoa kaloille ja purettiin pohjapato. Hanke on saatu valmiiksi ja päättyy keväällä 2024.

Henna Majuri osallistui 12.10.2023 Kuvansinjoen kunnostushankkeen suunnitteluvaiheen tiedotustilaisuuteen yhdessä Ely:n ja alueen asukkaiden kanssa.

Tuettiin ja osallistuttiin Oravin kalapäivätapahtumaan 29.7.2023, jossa osallistujia noin 250 hlöä.

Kalatalousalue osallistui Asikkalan pilkkiparkin auras-kustannuksiin.

Pertti Kuvaja ja Mikko Jokela osallistuivat valtakunnallisille kalatalousaluepäiville 28.-30.3.2023.

Järjestettiin yhteistyössä osakaskuntien kanssa Haukiveden kalapäivät 13.8.2023 Rantasalmella Harjurinteen hiihtokeskuksessa. Luennoitsijoina Mikko Malin: KKL, Matti Viialainen: Etelä-Savon kalatalouskeskus, Japo Jussila: Itä-Suomen yliopisto, Jukka Turunen: Pielisen-Karjalan kalatalous-alue. Tilaisuudessa tarjottiin rantakalaa ja kahvituksesta vastasi Rantasalmen Urheilijat ry. Lisäksi kaikkien osallistujien kesken arvottiin OP Rantasalmen sponsoroimia rapumertoja. Tilaisuudessa noin 80 osallistujaa.

Kuva: Harjupirtti 13.8.2023

Kuva: Harjupirtti 13.8.2023 Rantakala ja keittomestari Osmo Lyytikäinen

Haukiveden kalapäivät toteutettiin yhteistyössä Rantasalmen Urheilijat ry:n ja talkoissa mukana olleiden Pertti Kuvaja, Osmo Lyytikäinen, Tiina ja Arto Tilaeus, Pertti Auvinen, Markku Auvinen, Tarmo Tolvanen, Sakari Sallinen ja Henna Majuri talkootyöllä. Luentoaineisto kotisivuilla.

Osallistuttiin ja laadittiin lausunto Linnasaaren käyttö- ja hoitosuunnitelmasta.

Osallistuttiin ”Saimaan viisaasti kalastettu muikku” hankkeen kyselyyn.

Tarmo Tolvanen osallistui Etelä-Savon kalatalouskeskuksen hallituksen toimintaan.

Nordic Fishing games järjesti Haukivedellä kalastuskilpailut. Kilpailut kuvattiin youtube kanavalle ja alueella oli runsaasti kalastajia ja matkailijoita tapahtuman aikana. Haukiveden kalatalousalue osallistui kilpailun lupajärjestelyihin ja Henna Majuri on neuvotellut nuorisoleirin ja kalastuskilpailun järjestämisestä yhteistyössä vuodelle 2024.

Järjestettiin yhteistyössä Ely-keskuksen kanssa vesienhoidon tupailta Oravissa kyläyhdistyksen tiloissa 3.10.2023. Tapahtumaan osallistui noin 20 hlöä.

Henna Majuri osallistui 12.12.2023 etänä KKL:n toiminnanjohtajien ja Ely:n Kalpa koulutukseen.

11. YHTEENVETO

Haukiveden kalatalousalue on toteuttanut sille määrätyt lakisääteiset velvoitteet ja edistänyt kalataloutta alueellaan hyvän hallinnon ja sääntöjen sekä KHS:n mukaisesti. Vuoden 2023 saatiin toteutettua onnistuneesti laaditun toimintasuunnitelman mukaisesti.

Haukiveden kalatalousalueen varsinainen toiminta on toteutettu määrärahojen puitteissa ja talous on vakaalla pohjalla. Toimintamääräraha on edelleen liian alhainen kalatalousalueen toiminnan kehittämiseksi.

Haukiveden kalatalousalue on käynnistänyt ja toteuttanut vuoden 2023 aikana kalastuslain tavoitteiden mukaisia tehtäviä uhanalaisten lohikalajien luontaisen lisääntymisen edistämiseksi, tehostanut kalastuksen valvontaa alueellaan ja toteuttanut edunvalvontaa saimaannorpan suojelussa, ympäristölupaprosesseissa, kalatalouskeskuksen kokouksissa, edistänyt kalataloutta istutuksin ja yhteisviihelupa-alueita kehittäen, sekä toteuttaen vesienhoitotoimenpiteitä.

Yhteisviihelupa-alueelle laadittiin lupa-aluekartta ja sopimukset vesialueiden omistajien kanssa on päivitetty. Toiminta on vakiintunut ja tuloilla voidaan toteuttaa erilaisia vesienhoitotoimenpiteitä, sekä edistää kalastusta alueella. Lupa-alueen esite laadittiin ja päivitettiin kalastuslain mukaiseksi.

Toiminnanjohtaja on osallistunut kalataloushallinnon koulutuksiin kehittäen kalatalousalueen toimintaa vastaamaan nykyajan vaatimuksia. Taloushallinto on siirtynyt sähköiseksi ja kuitit, sekä tilinpäätöksen asiakirjat ja pöytäkirjat ovat sähköisenä Visma Solutions oy:n ohjelmissa.

Haukiveden isot osakaskunnat keventävät kalatalousalueen tehtäviä kalastuksen järjestämiseksi ja neuvonta ohjautuu myös osakaskuntien kotisivuille. Yhteistyö isojen osakaskuntien kanssa lisää tehokkuutta ja alueen saavutettavuutta.

